

Faul vlády, ruší slib kantorům

Jiří Mach

Faulem je pro školské odbory náhlý obrat vládní koalice, která rok slibuje navýšit platy pedagogickým pracovníkům tak, aby od roku 2024 odpovídaly 130 procentům průměrné mzdy. Zapsala si to do svého programu, ale v době rozpočtových škrťů od toho ustupuje.

Zákon z vlastní dílny o fixaci platů kantorů je ve finále, ale na poslední chvíli přispěchali

koaliční poslanci s pozměňovacím návrhem, který plánovaný růst výdajů na mzdy pedagogů rafinovaně snižuje.

Jednak zužuje kategorie pracovníků ve školství, kterým má být zaručen plat ve výši 130 procent průměru, jednak není jasné, jak se bude vypočítávat.

„Je to pro nás rozhodně zklamání, pokládám to za faul vůči všem pedagogům. Vláda jde proti svému prohlášení a se svými sliby hraje podivnou hru.

I na osobních jednáních velké koaliční pětky, když se vyjednávaly platy, jsme byli ujišťováni,

Hází přes palubu nějakých 40 tisíc pedagogů

František Dobšík, odbory

ni, že bude zákon a ten to bude řešit.“ řekl Právu šéf školských odborů František Dobšík.

Pozměňovací návrh poslanců Marka Výborného (KDU-ČSL), Petra Gazdíka (STAN), Renáty Zajíčkové (ODS), Pavla Klímky (TOP 09) a Jakuba Michálka (piráti) byl připraven ve vší tichosti a představen ve čtvrtek při jednání tak, že ani opozice na něj nereagovala.

Dábel je skryt v detailu. Programové prohlášení slibuje, že budou pedagogickým pracovníkům garantovány platy na úrovni 130 procent průměrné mzdy.

A do množiny pedagogických pracovníků spadá podle důvodové zprávy na 192 tisíc lidí včetně vychovatelek v družinách, asistentů, mistrů, trenérů apod.

Kejkle s koeficienty

Jenže pozměňovací zákon zničehonic hovoří jen o učitelích, kam zmínění asistenti, vychovatelky a podobně nepatří. Množina dotčených pracovníků ve školství se tak scvrkává na zhruba 150 tisíc osob, které

přímo vyučují. „Takže asi 40 tisíc pedagogů hází vláda přes palubu,“ glosoval to Dobšík.

A když ve čtvrtek Výborný přišel s pozměňovacím návrhem, uvedl: „Definujeme, že jeden úvazek učitele by měl odpovídat nejméně 130 procentům průměrné hrubé měsíční nominální mzdy. (...) Hovoříme tady jasně o učitelích, ale to jsme tak hovořili už opakovaně i v těch předchozích čteních.“

(Pokračování na str. 4)

Faul vlády. Ruší slib, který dala kantorům

(Pokračování ze str. 1)

Nicméně při všech jednáních se rétoricky běžně zkracuje množina pedagogických pracovníků na „učitele“. Programové prohlášení vlády výslovně mluví o širší skupině pedagogických pracovníků, tedy včetně asistentů či vychovatelek.

Další fígl tkví v tom, že není jasné, jak se bude oněch 130 procent průměrné mzdy vypočítávat. Původní návrh zaváděl mechanismus, kdy se bude muset objem mezd na platy pedagogických pracovníků odvíjet od průměrné mzdy předminulého roku. Pakliže má zákon

platit od roku 2024, určující by byla průměrná mzda za rok 2022, jejíž vyčíslení zveřejní Český statistický úřad v nejbližších dnech.

Nové tabulky

Toto ustanovení mělo zajistit, aby měli učitelé v aktuální době skutečně kolem 130 procent k průměru. Koaliční návrh ale nezmiňuje nic, od čeho by se měl propočít odvíjet. „Zřejmě proto, že je to ušito horkou jehlou,“ uvedl Dobšík.

Pochybně působí i věta týkající se nákladů: „K dosažení průměrného platu učitelů na

Růst platů pedagogických pracovníků

Rok	Průměrný plat pedagogických pracovníků	Podíl k průměrné mzdě
2016	28 432	102 %
2017	30 268	102 %
2018	33 391	104 %
2019	38 095	110 %
2020	41 602	115 %
2021	44 759	118 %

Pozn.: Ministerstvo školství předpokládá pro letošek průměrný plat učitelů (bez asistentů, vychovatelek, mistrů apod.) ve výši 50 523 Kč, což je 116,6 procenta predikované průměrné hrubé měsíční nominální mzdy zaměstnanců v národním hospodářství pro rok 2023.

Průměrná hrubá mzda v národním hospodářství činila ve třetím čtvrtletí loňského roku 39 858 korun.

úrovni 130 procent průměrné hrubé měsíční nominální mzdy se odhaduje každoroční dopad na státní rozpočet v řádu jednotek miliard korun.“

Ale pro dorovnání platů všech pedagogických pracovníků se předpokládá jednorázový výdaj nejméně ve výši 30 miliard korun. Při odečtení 40 tisíc hůř placených pracovníků tak nelze dospět k jednotkám miliard.

A krom toho návrh zavádí tarifní tabulky speciálně pro učitele. „Zavedl i by druhou kategorii pedagogů, což je i proti zámeru ministerstva práce tabulky sjednocovat,“ uvedl Dobšík.